

مدرسه‌ی راه‌حل محور

راهنمای یون مشاوران مدرسه و معلمان

مؤلفان:

دکتر مرضیه ملکی‌ها

(مدرس دانشگاه)

دکتر محمدرضا عابدی

(دانشیار دانشگاه اصفهان)

سرشناسه	:	ملکی‌ها، مرضیه، ۱۳۶۳
عنوان و نام پدیدآور	:	مدرسه‌ی راه‌حل محور / مولفان مرضیه ملکی‌ها، محمدرضا عابدی.
مشخصات نشر	:	اصفهان: کاوشیار-۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۱۰۸ ص.: مصور-جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۷-۰۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	مشاوره آموزشی
موضوع	:	درمان متمرکز بر راه‌حل
موضوع	:	درمان متمرکز بر راه‌حل کوتاه‌مدت
شناسه افزوده	:	عابدی، محمدرضا، ۱۳۴۵
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۴ م۴ / ۵ / ۱۰۲۷ LB
رده بندی دیویی	:	۳۰۰
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۵۹۹۱۳۹

نام کتاب: مدرسه‌ی راه‌حل محور، راهنمایی برای معلمان و معلمان

نویسندگان: دکتر مرضیه ملکی‌ها، دکتر محمدرضا عابدی

ناشر: انتشارات کاوشیار-جنگل

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۷-۰۴-۱

نوبت چاپ، سال: اول - ۱۳۹۴

صفحه‌آرا: ایمان معتمدی

طراح جلد: رضا دهنایی

ناظر فنی: امین لشکری

قطع: پالتویی

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۴۵۰۰ تومان تعداد صفحات: ۱۰۸

پخش: تهران، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد، پلاک ۱۸۵، تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵-۹

۰۳۱-۳۳۲۰۳۸۰۰-۹

اصفهان:

فهرست

مقدمه ۵

فصل اول: مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور ۷

چرا مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور ایجاد شد؟ ۸

تفاوت ویک در راه‌حل محور با سایر رویکردهای درمانی چیست؟ ۱۲

نایگاه مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور در سیر مشاوره‌ی

مدرسه چیست؟ ۱۳

فرضیه‌ها، زیربنایی مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور چیست؟ ۱۵

فنون مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور چیست؟ ۱۶

ساختار جلسات در مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور چگونه

است؟ ۴۱

ویژگی‌های یک مشاور راه‌حل محور چیست؟ ۴۲

در مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور مشاور تعیین‌کننده‌ی

اهداف است؟ ۴۵

هدف اصلی مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور چیست؟ ۴۶

ساختار یک جلسه‌ی مشاوره‌ی کوتاه مدت راه‌حل محور چگونه

است؟ ۴۸

موارد کاربرد رویکرد مشاوره‌ی راه‌حل محور چیست؟ ۵۲

فصل دوم: مدرسه‌ی راه‌حل محور ۵۳

چرا مدرسه‌ی راه‌حل محور ایجاد شد؟ ۵۴

فلسفه‌ی زیربنایی مهارت‌ها و فنون مدرسه‌ی راه‌حل محور

چیست؟ ۵۵

- آیا حمایت تجربی از مدارس راه حل محور وجود دارد؟ ۵۷
- دانش آموزان مدرسه‌ی راه حل محور چه کسانی هستند؟ ۵۹
- ویژگی‌های یک مدرسه‌ی راه حل محور چیست؟ ۶۱
- آیا می‌توان یک کلاس درس راه حل محور ایجاد کرد؟ ۶۳
- مهارت‌های مورد نیاز برای ایجاد کلاس راه حل محور ۶۵
- آیا هم اکنون مدرسه‌ای در دنیا وجود دارد که مطابق با این رویکرد باشد؟ ۶۶
- گاززا: یک مدرسه راه حل محور ۶۶
- تایخچه، مدرسه‌ی گاززا ۶۷
- چگونه می‌توان بخشی از مدرسه‌ی راه حل محور به عمل آورد؟ ۷۱
- آیا می‌توان مدارس را به مدارس راه حل محور تبدیل کرد؟ ۷۳
- چگونه می‌توان یک مدرسه‌ی راه حل محور ایجاد کرد؟ ۷۴
- شکل‌دهی پیشرفت آموزش در مدرسه‌ی راه حل محور چگونه است؟ ۷۶
- چگونه می‌توان مشاوره‌ی کوتاه مدت راه حل محور را برای دانش آموزان ارجاعی به کار برد؟ ۷۷
- مشکلات‌های پیش روی مدرسه‌ی راه حل محور چیست؟ ۷۹
- فصل سوم: مدرسه‌ی راه حل محور در عمل** ۸۱
- نقش مدیر در مدرسه‌ی راه حل محور ۸۳
- نقش مشاور در مدرسه‌ی راه حل محور ۸۱
- برگزاری جلسات مشاوره‌ی گروهی با دانش آموزان پیرامون نواح مشکلات تحصیلی و غیر تحصیلی ۹۵
- معلم در مدرسه‌ی راه حل محور ۱۰۰
- دانش آموز در مدرسه‌ی راه حل محور ۱۰۰
- والدین در مدرسه‌ی راه حل محور ۱۰۱
- منابع ۱۰۳

مقدمه

رویکرد راه حل محور یکی از رویکردهای دنیای فرامدرن است که در اوایل دهه‌ی ۱۹۸۰ به طور رسمی شکل گرفت. ظهور رویکردهای فرامدرن در مشاوره و روان درمانی در واکنش به انتادات وارده بر رویکردهای دنیای مدرن مطرح شد. به دنبال کارایی رویکردهای فرامدرن در کار با مراجعان، به تدریج این رویکردها در حیطه‌های مختلف از جمله خانواده، مدارس، سازمان‌ها، محیط‌های شغلی، مراکز مشاوره و توانبخشی و در کار با مراجعانی با مشکلات گوناگون در سنین مختلف، از نژادها و قومیت‌های مختلف به کار گرفته شد. انعطاف پذیر بودن، تناسب با مراجعان گوناگون، کاهش زمان و سطح هزینه‌ها و مهمتر از همه کارآمد بودن این رویکردها موجب گسترش و کاربرد آنها در حیطه‌های مختلف شده است. در کتاب حاضر سعی بر آن است که به معرفی کاربرد رویکرد راه حل محور بعنوان یکی از رویکردهای فرامدرن در محیط‌های تحصیلی و خصوصاً مدرسه پرداخته شود. ساختار کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که از طریق پاسخگویی به مجموعه‌ای از سوالات، ابتدا به معرفی این رویکرد پرداخته و در ادامه به بحث در خصوص مدرسه‌ی راه حل محور و

جنبه‌های مختلف آن می‌پردازد. بر این اساس، کتاب حاضر
 مشتمل بر سه فصل می‌باشد. در فصل اول به معرفی کامل
 این رویکرد پرداخته می‌شود. فصل دوم به معرفی مدرسه‌ی
 راه حل محور پرداخته و فصل سوم به معرفی مدرسه‌ی راه حل
 محور در عمل می‌پردازد.